

2022_American 'zeneology' from *Hungisthān*

- *small musicanalogy fragments* -

fragments of a letter to C.L.

(of Georgia Tech's Center for Music Technology and Dolby Labs

Talk given at Algorithmic Art Assembly, Gray Area, San Francisco, March 23rd 2019.)

by

László Hortobágyi of Hungisthān

Aug.2022

Sajnos angolul kell írnom, (így hozta a történelem), ez egy globális segédnyelv, csekély kifejezőerővel és idióta szemantikával. Ez a nyelv középszinten rendkívül alkalmatlan arra, hogy bonyolultabb jelenségeket pontosan írjon le, sivár, defektes szóképzése, template-pattern mondtai megsemmisítik a közölni kívánt gondolat mélységét és sokszínűségét.

Magasabb szintre persze ez nem igaz, de mivel az emberiség nagyobbik része kívül esik a WASP világrendszer mára már hanyatló világán, ezért csak a beleszületett aktorok képesek pontosan kommunikálni a kultúra bonyolultabb jelenségeiről ezen a nyelven, de azért próbálkozom. Türelmét megköszönöm, de szeretnék a lényegről beszélni, elkerülve a szokásos nyugati *bel esprit* szócséplést. (*quibbling*)

Tiszteletem jeléül és kívánságára viszont feltétlenül válaszolnom kell, mert nagyon akceptálom, az Ön erőfeszítéseit a jövő zenéjének kialakításában.

Sajnos, Amerika nem a legalkalmasabb helye ennek a missziónak, itt az elidegenedett individuális személyiségek - saját hibájukon kívül - nem tudnak egy közös kulturális nyelvben gondolkodni és asszociálni, ezért itt kizárólag a magányos bozótharcos személyiségek (és irányzatok) harcolnak egymás ellen a valós és az informatikai térben és nem egymásért.

Olyan világban élünk, ahol a státuszegyenlőség csak az áruk és szolgáltatásokhoz való jogosultságot (ezt "*Human Rights*"-nak is becézik) legitimálják (hamisan), – de nem törvényesítik ugyanígy az egyenlőbb elosztást és a kultúrához való hozzáférés jogát.

Lehet, hogy ennek a rendszernek a szociobiológiai *feedback* "termelési módja" mégis hatással van a rendszerlakó utódok agyára?

Ahol nincs múlt csak monoton jövő, ott a "lineáris hanyatlás" kultúrája és a mindennapi apokalipszis (*apocapitalipsys*) pillanatai és állandósult életérzései valósulhatnak csak meg.

Ez oda vezet, hogy egy sötét, kontinentális, hamistudatú pszichozoikum buborékfelhő alakult ki Amerika felett, amely megakadályozza az alatta lakókat, hogy egy kulturális (*continentwide*) köznyelvet alakítsanak ki, és nem pedig a *Model T.-kanban-lego-Reihe-puzzle* típusú, unalmasan homogén és sivár magánpoklok egymással versengő piaci portfólióit. (*Hollywoodoo-type Stock Market*).

Pedig ez segítené őket abban, hogy a világ maradék részén élők gondolkodását és kultúráját mélyebben megértse és összehasonlítani tudja.

Így például a zenében, az egyetlen létező amerikai proletár blues köznyelv globális elterjedése és a mögötte álló amerikai birodalmi anyahajók mindent tönkretettek, többek közt a rockzenétől a kortárs zenéig. Ugyanis ahol nincs egyezményes magas kulturális köznyelv vagy a *deep state* megsemmisíti azt, ott nem létezik ellenálló és virágzó közösségi kultúra.

A magas képzettségű értelmiség pedig tudósként, művészként, a transznacionális korporációk istállóiban és egyetemeken eltartott, lojális, de animált sertéssekké váltak.

Ez a lokális "metaversum" eszmefelhő mára globális jelenséggé vált és eltorzított, kiírtott minden hagyományos és ettől eltérő gondolkodást.

Hogy kettőnk közötti zenei területre szűkítsem kommunikációmat, tételesen, de röviden szeretnék válaszolni a levelében említett linkek tartalmaira.

Röviden írok, nem akarom megterhelni az időfelhasználását.

Látni kell, hogy az ősi zenei alapelveket és másként való gondolkozást a mai napig nem értették meg Nyugaton, de Keleten, most a Nyugat miatt van eltűnőben.

Győzött a 12 foku *well-tempered* oktávfelosztás a bolygón, minden hang egymással kicserélhetővé vált, a hangoknak nincs kitüntetett jelentésük.

A poliritmiát felváltotta a polifónia, majd a *LEGO* összhangzattan (*theory of harmony*), a hangnemek (*tonality*) vertikális különbségeit-jelentéseit kihasználó modulusok (*modes*) köre erősen leszűkült.

A magas színvonalú közösségi kommunikációhoz (*communio*) vezető út nem lineáris. A felhalmozott szellemi javak generációs ismétlése szükséges hozzá, mert ha mindent a manipulált (nemszabad) piac vezérel, ahol az új jobb mint a régi: ott nincs felhalmozás.

Amikor személyesen láttam a nyugati zenei életet a 70-es évek elejétől kezdve a zárt protokommunista katorgából kikukkantva : nagyon megdöbbentem.

Hatalmas tehetségek nyüzsögtek nagy számban, de intelligencia, ízlés, zenetörténeti ismeretek és az IQ teljes hiányában. Ugyanaz az ember egyik évben elképesztően zseniális zenét csinál, ugyanaz a személy pedig a következő évben elképesztően giccses szart. Fogalmuk sem volt - ma sincs - hogy mit és miért csinálnak. Akiknek meg volt, azok elkezdték meghangszerelni a prím és a *Fibonacci* számokat.

Később megjelent a *queer* zenetudomány is.

Néhány év után, a legnagyobbak kivételével, ezek a zenék elavulnak és hallgathatatlaná válnak. Az egyetemi előadásaimkor ezt sok száz névvel példálózva használom, de ezt most elhagynám.

Nyugaton (és persze Keleten is) az a képmutató gyakorlat, hogy nem mondjuk ki pontosan, amit gondolunk. (legfeljebb, ha pénzről van szó - esetleg...).

Amikor felléptem Nyugaton, nagyon udvarias voltam, általában hallgattam, de elborzasztott az elfajulás és a felületesség.

Ezt különösen az amerikai zenei életben tapasztaltam.

Elképesztő homogenitás, minden beérkező pigmentgazdag irányzat villámgyorsan lehülyül a dúr-moll szisztéma jazzoid-gershwini hangzásvilágára, beleértve a repetitív (minimal) school nagyrészét is. A jazz öncélú, sehova nem vezető onániáját összekeverték a keleti zenék évszázados improvizációs gyakorlatával, holott ég és föld a kettő. Ez a borzalmas és torz gyakorlat ma tovább terjed, egyre rémisztőbb mennyiségű giccshekatombákkal. És nem hallják...

Jól felszerelt egyetemi zenei oktató departmenek léteztek, ahol (egykor) hálózatba kötött *Synclavier* modulok szolgálták a zenei tanulmányokat folytató diákokat, de az elképesztő lehetőségekkel bíró egyetemi tanszékek termése hallgathatatlan individuális poklok káosztömegét eredményezte csak.

Ez az érzés különösen felerősödött az úgynevezett "világzene" megjelenésével.

Kezdetben az angolszász WASP és a nyugati zenészeknek minden létező lehetőségük megvolt a pontos információszerzéshez, a technika és az expedíció szervezésének szabadsága révén, és az egész glóbusz angolul beszél.

De a nyugati félteke zenészeit egyáltalán nem érdekelte a valódi másvilágok valódi zenei rendszere.

Akik pedig mélyebben érdeklődtek, azok meg sajnos súlyosan félreértették e világok zenéinek "jelentését" (*hidden meaning of the behavior connotations*).

de most térjünk rá az elektronikus-digitális alapokon fejlődő, jövő avagy a transzhumán zenékre

<https://magenta.tensorflow.org/transcultural>

Kedves Chris, ha körülnézel az *IRCAM* adatbázisaiban nagyjából megtalálod mindazok előképeit a kora 70-es évektől kezdve amelyeket a *Magenta* plugin szinten, de rettenetesen alacsony minőségben produkál. Igaz, azokhoz *DEC PDP-11*, *PDP-15*, and *VAX-11/780* és egyéb nagykomputerekre volt szükség akkor.

[https://academic.oup.com/edited-volume/28207/chapter-abstract/213169460?
redirectedFrom=fulltext&login=false](https://academic.oup.com/edited-volume/28207/chapter-abstract/213169460?redirectedFrom=fulltext&login=false)

<https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/1349616/>

[https://www.researchgate.net/publication/291747273_The_architecture_of_the_IRCAM_music
al_workstation](https://www.researchgate.net/publication/291747273_The_architecture_of_the_IRCAM_music_al_workstation)

Az egyetlen komoly **polgári szinten** történő kivételes hangátalakítási motor kitalálása *Melodyne-Celemony* **Peter Neubäcker** nevéhez fűződik.

<https://www.soundonsound.com/people/peter-neubacker-melodyne-celemony-next-decade>

Ha volna még konstrukciós zenei ösztönöszezésre felhorgadás, a kialakított technológiai piaci "rencer" tökéletesen kiszolgálná azt. A zenehang fizikai - antropológiai adottságait csak a "társadalmi elme" teljesen új típusa tudná kitágítani egy olyan "*Gesamtkunst*" irányába, amire se most, se a közeljövőben semmi esély, a meglévő szűk tánc tér pedig már szinte *full* szaturált a technológiai "*speed*"-ekkel. Ezért is érdekes ez a *Melodyne* motor, ott azért egy új bitkezelési szisztéma jelent meg. (persze nem *open source*)

Amit hiányolok évek óta, (éppen fenti szűkagyú rendszer okán és ellenére), az egy olyan "Spectral Eq Synth" software volna, (nekem már nincs időm megírni), amelyben az analóg összfrekvencia fizikai terének megfelelően, a hangtér spektrumfonalainak (*spectrum yarns*) az egyenkénti vezérlése valósulna meg egy magas felbontású digitális szférában. Ez egy sokmillió sávós "keverőpult", amellyel a típuscsoportokba köteget, sokmillió *sample*-sávós és minimum 128 bites EQ protokoll szerint tennék "szűrhetővé" a fizikai hangba történő lekonzverziót. Itt megjelenhetne a "hangtér" valódi szabadsága és közel kvantum finomságú editálhatósága, valójában egy nagyon egyszerű algoritmus használatával. Ennek korlátja ma már csak a kultúra és a piac kialakult csőlátásában található, s valószínűleg előbb valósul meg a kvantumbiológia és a kvantumszámítógépek tudatklónozó kooperációja, ahol a cserélhető testekbe pattintott kvarc tudatokok lehetővé teszik a "hallhatatlanság" létrehozását.

A katonai szinten a CIA-nak volt egy olyan spektrum klónozó *software*-ja (akkor körülbelül 15 perc eredeti hangszínű felvétel betáplálására volt szükség) amellyel hanghűen meghamisították *Osama bin-Laden* hangját. (Ma elég 5 perc).

Zenei használatra nem hozzáférhető ez a *software*, pedig gondolatébresztő volna mindazok számára, akiknek precíz ismeretanyaguk van a (közel)múltbéli, nem fehér kontinensek zenekultúrájáról. Ez azonban már valószínűleg késő.

Rengeteg *audio* újdonság forog a piacon, de ahogy a *Fairlight* vagy *Synclavier* sem váltotta meg a világot, nem jöttek létre újabb zenei struktúrák azóta sem. Ebből is látszik, hogy a mogyoróagyú, szegényes és primitív zenei műformák nyomora az akadály és nem a technológia.

K. Stockhausen írt egy tanulmányt 1954-ben !!!!! - a majdan létrejövő és általa is "Világzenének" nevezett (- talán ő a név inventora !! - *Welt Musik*) amiből természetesen semmi NEM VALÓSULT meg, ugyanis ő, naivan, a zenéből indult ki, ami sajnos a megvalósult *Világrence*r prioritásában a globális "kultúra" hagymahéj *layer*-einek csak az egyik alacsonyabban fekvő rétege.

Ennek alapján jött létre, bukkant lassan a felszínre a globalizáció által triggerelt zombi *World Music*, amely hű tükre annak a *World*-nek, amiből az létrejött és a zene eredeti organikus-antropológiai fejlődéséhez már semmi köze sincs.

Személy szerint nekem az utolsó reményt Amerikából a sajnálatosan unintelligens és primitív, de zseniális *Zeitgeist* ösztönü *Miles Davis* és a tehetséges társaik jelentették.

A *Bitches Brew* 1970-től az *Agharta* 1975-ig terjedő időszak volt a fénykor.

Számomra a legnagyobb élményt az *On the Corner* jelentette, az abban akkor még szabadon működő és nem tudatos *flow*.

Ez még akkor is igaz, ha a fevételeket utólag összevágták, ugyanis kifejezések szükséglete elkezdett túlnőni az emberi kifejezőképeségeken és szükségessé váltak az akkor még az ember nemuralta szerkesztési technikák alkalmazása.

Természetesen - ugyanúgy mint a *new-wave* - Amerikában és Európában néhány év alatt kiszáradt ez a kicsiny *Sturm und Drang* hullámocská, ugyanis - kereskedelmileg elfogadhatatlannak minősítették a nagy kiadók (mint a *Shakti*-t is kicsit később).

Amiről itt szó esik az a zenetörténet legfontosabb értelmezési problémája a planétán. A jelenlegi látásmód - se a hivatalos muzikológia, se a *mainstream* - nem látja, hogy a zene fizikailag megvalósuló és elhangzó, antropológiailag különböző emberfajok általi csomagolásának azonos racionalitása mögött (*hidden meaning of the behavior connotations*) - milyen közös többszörös található. A zene egy racionális virtualitás, amelynek törvényeit a közösségi lét szabályozza.

Ennek hiányában korunk zenei leképezésére én például az *amygdala* bioáram (*Neuralink*) vezérlésű mémszintetizátor kísérleteinek az elkezdését javasolnám, ahol az egyetlen közös nevező jelenleg a planétán a brutális társadalmi valóság és annak materializációja. Ekkor láthatóvá válnának az egyéni szublimináris rétegek (*subliminal sociostasis*), a külvilág és az emberi közösségek által formált közös tudatalatti részeként.

Amíg a két egymást formáló világ (társadalom és annak művészei) között nem lesz szinkronizált "timeline" struktúraanalízis, amely még a földi biológiai és fizikai szabályzókat is beépíti a világképébe, addig marad a bornírtan rothadt, hamis, homálybavesző, a hatalom által manipulált "művészet" kaszt-páthosza és védelme. Ez az elidegenedés minden közösségi *communio*-t meggátol és így megszünteti azt az egyetlen lehetőséget, hogy a gyarló ember több legyen mint halandó és legyőzze elbaszott evolúciós programját a "művészet technikái" által. Ennek megértése lenne az az *Ariadné* fonál, talán, amelyre - mint a genetikai spirálra - "*daisy chain*"-ként felfűzhető minden létező zene (és egyéb lelemény) antropológiailag közös mélystruktúrája.

Ráadásul a kultúrák összehasonlító "adatvizsgálata" a történelemben először és utoljára ebben a rövid 50-70 év buborékjában lehetséges csak, se előtte se utána, ugyanis a megfigyelői entitás egyben el is pusztítja érdeklődésének a forrását. Tehát annyi marad meg a Planetáris Big Datából, amennyit abból a fehér ember pillanatnyilag megért, vagy megértett (és archivált).

about P. Virilio

<https://articlecollection.bandcamp.com/album/stirling-june-72>

„Csak akkor lehetünk meggyőződve, hogy helyesen kezeljük a francia filozófiai terminusokat – ha sikeresen átfordítjuk őket a populáris kultúra inherens imbecilitására.”

P. Virilio's early periods introduces his theory of "picnolesy" and the "dromology" as the epileptic state of consciousness produced by the speed. - mondja a Wiki.

Ime egy város-szociológus aki nem érti, hogy egy közösség tér, a város hogyan veszi el a közösségi jellegét, többek közt a sebesség által.

Ugyanis a létrehozott sebesség a "kapitalizáció" társadalmi anomiójának a következménye és az erre való szociálorganikus reakció a *picnolesy*, azaz egy kultúrális és neurális exodus a mindenkori jelenből, mint elidegenedési reakció. De erről ő nem beszél.

A sebesség elméletének az ókorban már értelmezett újrafogalmazása révén, figyelmes olvasó P. Virilio handabanda (*hodgepodges*) szövegeiben azonnal hasonlóságot talál A.I.-k által generált szövegek és zenék elemzésekor használt (általam agyon emlegetett) *Model T.-kanban-lego* algoritmus sokszorosítási módjára. (tehát például : *A.Schoenberg's theory of Reihe, autógyártás, Cubase software, Grammy hits, film music, Facebook Metaversum, repetitív-minimal and the trance-techno genres of music, etc.*)

<https://www.ucpress.edu/book/9780520245501/repeating-ourselves>

P. Virilio egy hanyatló társadalom szétesett, de azt Egészként (*Gesamt*) megmagyarázni igyekvő halandója, aki a nyugati *Herosz* individualista ethosát latensen követve, bár az Egészet kívánja értelmezni, azonban csak egy kaleidószkópszerű, egymással szinte semmilyen kapcsolatban nem lévő részgazságok felismerésére képes. Ennek hatásfokát azonban jelentősen lecsökkenti a filozófiai nyelv fogalmi kiszáradása, - ámde burjánzóan mitopoetikus szóképzése - s amely csak egy egyéni mitológia és nem a köznyelvi tudattartalmak és kollokvialis asszociációs mezők használata révén képes megfogalmazni a felismeréseit. Így marad a tartalom magán-mitológiai csillámpor és szubterminológiai szögesdrót csupán, milliárdnyi ilyen, az ún. értelmiség által heréig inhalált *fake-entelechia és doppelgänger* jelenségei között és mellett.

https://en.wikipedia.org/wiki/Sokal_affair

https://web.lib.unb.ca/instruction/bcull/Sokal_SocialTextArticle.pdf

<https://physics.nyu.edu/sokal/weinberg.html>

<https://arxiv.org/pdf/1311.5835.pdf>

about

work at Georgia Tech's Center for Music Technology and Dolby Labs

Talk given at Algorithmic Art Assembly, Gray Area, San Francisco, March 23rd 2019

<https://www.youtube.com/watch?v=SYnVNaspQ2c&t=1531s>

These endeavors eventually led to more formalized research and now 'professional' work in the field of spatial composition.

[https://musicinformatics.gatech.edu/wp-](https://musicinformatics.gatech.edu/wp-content_nondefault/uploads/2016/05/7100_Latinal_ML_Final.pdf)

[content_nondefault/uploads/2016/05/7100_Latinal_ML_Final.pdf](https://musicinformatics.gatech.edu/wp-content_nondefault/uploads/2016/05/7100_Latinal_ML_Final.pdf)

Az Ön előadása és személyisége nagyon szimpatikus !

Látom az elképzelt víziót és igyekvést az odavezető úton.

Jelzésértékűen felsorolok néhány feltételezhetően Ön által is értékelt próbálkozásokat, amelyek jól ábrázolják a már nagyon korai törekvéseket a zene határainak túlszárnyalására. (És közben

eltelt 50 év.)

https://www.youtube.com/watch?v=bVI2_MSwmSA
<https://www.youtube.com/watch?v=2gV3d5UR7II>
<https://www.youtube.com/watch?v=CPdE01SoOBQ>
<https://www.youtube.com/watch?v=krN180JEVMk>
<https://www.youtube.com/watch?>
<https://www.youtube.com/watch?v=pk6DcBiTseU>
<https://www.youtube.com/watch?>
<https://www.youtube.com/watch?v=VtEQc4BZ348>

és még sok száz.... etc.etc.

Kronológiailag a szintetizátor megjelenésével derült ki a sivár valóság: nincs új egyezményes hangszín tipológia és kollekció, sem új hangszer, hanem proller színvonalon újraszintetizálták (a zenetermelés gyorsítása érdekében, lásd még *sampler*) a meglévő akusztikus hangszereket. Helyette jött néhány alak és összetörte a szinpadon a Moogokat. A *brainwave* szintetizátorok *neuralink* vezérlése megmaradt az óhajtott tervek mezején, főleg azért, mert nem voltak igazi zenei álmok.

Helyette tántrikus végbéltisztító, meditatív, transzcendens *audiowellness* depók tömege áll rendelkezésre. (startpont: *B. Eno: Music for Airport – 1978*)

<https://www.youtube.com/watch?v=uU4jBzfYX7s>
<https://www.youtube.com/watch?v=r6IURwLzTX4>
<https://www.youtube.com/watch?v=B9YpONAB52w>

illetve a transzhumán vonal :

<https://www.youtube.com/watch?v=h0DyYLLf3m8>

ugyanakkor néhány progresszív ősi kísérlet Indiából:

https://www.academia.edu/2727932/Multimodal_Sensor_Analysis_of_Sitar_Performance_Where_is_the_Beat

https://www.mistic.ece.uvic.ca/publications/2007_pacrim_tabla.pdf

<https://dspace.library.uvic.ca/handle/1828/202>

és néhány hasonló - (ha véletlenül nem ismerné ezeket...)

https://www.academia.edu/16786570/Interface_Aesthetics_Sound_Software_and_the_Ecology_of_Digital_Audio_Production

https://www.academia.edu/37228910/Controllers_as_Musical_Instruments_Controllerism_as_Musical_Practice_Practices_of_a_new_21st_Century_musical_culture?email_work_card=view-paper

https://www.academia.edu/19851607/SENSOR_BASED_MUSICAL_INSTRUMENTS_AND_INTERACTIVE_MUSIC

https://www.academia.edu/31738728/Making_the_Abstract_Real_Masters_Thesis_pdf

https://www.academia.edu/2494319/SMuSIM_a_Prototype_of_Multichannel_Spatialization_System_with_Multimodal_Interaction_Interface?auto=download&email_work_card=download-paper

about

Gil Weinstein and Shimon Robot.

<https://www.youtube.com/watch?v=9-bmkfpZFrc>

<https://www.youtube.com/watch?v=l9OUbqWHOSk>

Remélem, jól hallja mindenki a fenti példákon, hogy milyen széteső és pontatlan a ritmikai komplementáris összkép. Két világ. Hiába professzionális zenészek, nincs összhang. Nem is lehet. Az élőzenei mikroritmika humanoid kontrollja, melyet az adott zenei struktúra vezérel illetve a *computer* precíz *timegrid* mérőütése itt két külön algoritmusként nem találkozik a boncasztalon..

Ahol egy zenei magaskultúra gyakorlata létezik, ott a többszólamú repetitív struktúrák is szinkronban, kvázi halrajként váltanak tempót és vannak mikroritmikai összhangban a memóriából játszó zenészek.:

<https://www.youtube.com/watch?v=nGCSrC8RN6c>

<https://www.youtube.com/watch?v=PpAF0i3Oqn8>

<https://www.youtube.com/watch?v=UEWCCSuHsuQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=CGJKpgspI0w>

etc.

Egy magaskulturális köznyelv kódrendszere (például a "szolmizációs" számsorok a gamelán partitúrákban) halrajként vezérlik különböző tempókban a 7 - 20 zenészből álló orkesztrákat

(*banjar*), a soha meg nem ismételtetű olykor félórás tételekből álló előadásaikban. A kigyakorolt és az ismétlések által repertoárba fosszilizált évszázados "patternek" matrix-improvizatív alkalmazása hallható ezekben a (falu vagy *maharaja* udvari) orkesztránkénti (*banjar*) változatokban és a lokális, rég meghalt "zeneszerzők" általi mutációkban is. Amit ma hallunk, azok már "kottahű" mnemo-kompozíciók, ugyanis, ha nem él már a köznyelv, akkor le kell írni a közös vezérlő kódot.

Hogy érthetőbb legyenek mellékelek egy részletet *Patrice van Eersel: "Le cinquième réve" Bernard Grasset Paris, 1993* könyvéből, amely rávilágít a alapproblémára és amely technológiai protézisekkel nem helyettesíthető.

A ritmikus kerék :

http://guo.hu/___WORDPRESS/Laszlo-Hortobagyi_Gayan-Uttejak-Orchestra/_Thoughts_Hortopaedia/2020_Ritmus-chakra_reload_HUN.pdf

"A ritmikus kerék fogalma mai, még ha az a valóság, amelyet leírni próbál, (talán) az idők kezdetétől fogva szabályozza az afrikai erdő életét. Ennek a fogalomnak az atyját Ray Lemának hívják. Ő egy zaire-i férfi.

Ray megvakarta göndör fejét. Harmadik alkalommal tette előtte egy öreg ugyanazt a megjegyzést:

„Nagyon sajnálom, de mondja meg a kicsinek, hogy az nem forog.”

Ez a kicsi ő volt, az erdő zenészeit képviselő elnökség küldötte. Az öreg nem beszélt sem a lingala, sem a kongói, sem a fortiori francia nyelvet, így hát tolmácsra volt szükség, hogy nyelvjárását megértse. A fordítás kétségtelenül pontos volt: annál is inkább, hogy az valóban „nem forgott”.

De mi? Mi nem forog? A zenekutató expedíció valamennyi tagja tehetetlen zavarában ismét egymásra nézett.

Ray ekkor úgy döntött, hogy visszamegy Land-Roverjéhez és néhány hangszalagot választ ki a számára legkedvesebb dzsesszfelvevételek közül: Coltrane, Count Basie és Miles Davis zenéjét. Majd átment a falun és újból megkereste az óriási fát, amely alatt az öreg egész napját összekuporodva töltötte.

A mesterdobos hosszasan hallgatta, amit az elnökség küldötte játszott le neki. Miután meghallgatta, öt percig egy szót sem szólt, majd ezt kérdezte:

„Kik ezek a gyerekek?”

Ray meghökkenően próbálta elmagyarázni, hogy nem gyerekekről, hanem híres dzsesszzenészekről van szó. De nem találta a megfelelő szavakat. „Az ördögbe is - kérdezte a tolmács közvetítésével -, miért nevezi nagyapó »gyerekeknek« ezeket a zenészeket?”

Fogatlan szájával az öreg elmosolyodott a kérdés szinte felfoghatatlan naivitásán: „Jól hallja, nem? Az nem forog!”

Majd ahogy látta, hogy Ray még mindig nem érti, ezt fűzte hozzá:

„Nagyon tehetségesek ezek a kicsik. De miért nem adtak melléjük mestert’?”

- Egy pillanatra csend lett.

„Nyilvánvaló - gondolta Ray -, olyan mesterről van szó, aki megtanította volna őket olyan zenét játszani, »ami forog«. De mit jelent ez?"

Az öreg szüntelenül mosolygott. Ő pedig egy szót sem tudott kinyögni.

Milyen átok telepedett a városi emberre, hogy egyáltalán ilyen ostoba kérdéseket tesz fel? Ray és az öreg sokáig ült szó nélkül az óriási fa alatt."

about

Doi Suthep gongs

Ha ön elolvassa például *Jaap Kunst* könyvét:

<https://www.jstor.org/stable/850823>)

vagy járt Bali szigetén régebben - akkor tisztában lehet a minőségi gongok típusaival. Jáván és Balin például régen, évtizedekre a trágyadomba ásták el a kikalapált gongokat, ott az ammónia edzette tovább a bronzkeveréket.

A thaiföldi gong manufaktúrák a világ legszínesebb és egyben a legrosszabb hangzású gongezreit állítják elő - bádogból. Ez jól hallatszik:

Gyors lecsengés, pulzáló amplitudó, gyenge hangminőség, bádoghazzás:

<https://www.youtube.com/watch?v=j6V11N4jCow>

<https://www.youtube.com/watch?v=9-Sr3cfMvQw>

<https://www.youtube.com/watch?v=rNP0eMgpt78>

ellenpéldák:

<https://www.youtube.com/watch?v=wIQTRLjKfAg>

https://www.youtube.com/watch?v=A7IX5Rj_rdc

<https://www.youtube.com/watch?v=nf2U4DSc-Mk>

<https://shawnacetosounds.com/shawn-aceto-gongs-2/>

https://www.youtube.com/watch?v=EahAiuJ_21g

<https://omeka-s.grinnell.edu/s/MusicalInstruments/item/1213>

<https://www.loupiote.com/photos/suspended-bossed-gongs-7313267460.shtml>

The Gamelan Son of Lion

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=66Bt_NMiQK8&list=RDEMGcEyuSbcqQT2pAII99zSjQ&start_radio=1)

[v=66Bt_NMiQK8&list=RDEMGcEyuSbcqQT2pAII99zSjQ&start_radio=1](https://www.youtube.com/watch?v=66Bt_NMiQK8&list=RDEMGcEyuSbcqQT2pAII99zSjQ&start_radio=1)

<https://www.youtube.com/watch?v=WPvJRY1Yanw>

<https://www.youtube.com/watch?v=-PLMp18etCE>

<https://www.spaceisthe.place/>

Kedvelem *Chelley Sherman* audio vizualizációit. Igaz, nem nagyon látok dramaturgiát és strukturális fejlődést, sem a vizuális, sem a zenei anyagban. Statikus *loop*-ok, semmi szinkronizáció a kép és hang között - olykor brutálisan katartikus vizuális hatás, de nem intellektuális, inkább zsigeri - egy darabig, majd az egyik perc vagy kompozíció olyan mint a következő :

T-Model-kanban-lego-puzzle - kérem, mindenki bocsássa ezt meg nekem.

Általam kedvelt fractál animációk kísérő zenéje is nagyon hasonló, semmi evolúció, semmi struktúra, csak hatásvadászat vagy "*picnolepsy*" mint egyetlen *Epitheton ornans*.

A számomra figyelemreméltó *Evolutionary (Organic) Art* vizuálisan nagyon erős, zeneileg pedig egy tragédia.

https://www.youtube.com/watch?v=u_6fG4x_Z3s

<https://www.youtube.com/watch?v=MZGOr94468w>

<https://www.youtube.com/watch?v=UrLtL3TvBL0>

about

Naut Humon

<https://spatialsoundinstitute.com/Naut-Humon>

A korai nyolcvanas évektől kezdve jelentkező amerikai *new-wave* jelenségek igen figyelemre méltóak voltak, ennek egyik világitótornya volt a *Ralph records*. *Rhythm & Noise*, *Snakefinger*, *Residents*, *Tuxedomoon*, stb. a saját korukban relatív volt, a korábbi európai jelenségekhez hasonlóan, mint a *D.A.F. Fad Gadget*, *XTC*, *Eyeless in Gaza*, *Klaus Nomi*, *Der Plan*, etc.

about

<http://recombinantfestival.com/2020/>

password: *T-Model-kanban-lego-puzzle*

A magam részéről jobban örülnék, ha a "térbeliség" (*spatiality*) technikai fogalma valójában mint a közösségi tér esszenciális kivonata (*sociospatiality*) konvertálódna audiovizuális térleképeződéssé. Ez egy "szolmizációs rend" és "kvázi nyelv" tipológia (*Polysynthetic language*) kialakítását jelenti, amely ösvény lenne a (transzhumán) másvilágok eléréséhez. Elismerem a Nyugati part és S.F. kísérletező és progresszív teljesítményét, (az úttörő szerepüket a 60-as években), de nagyon különbözőek a "hemiszférikus" zenei gyökereink és ismereteink.

Én például az amerikai (és a globális) *new wave* zenei kísérletek nagyrészt ismerem és archiváltam, de nem hiszem, hogy *San-Francisco*-ban valakit is érdekelne a Kelet-Európai alternatív színtér rendkívül szegényesen dokumentált adatbázisa.

<https://unearthingthemusic.eu/wp-content/uploads/2020/01/UMCSEET-Book.pdf>

<https://unearthingthemusic.eu/>

about

An example of this "sonification of music" (Barry White)

<http://www.idmclassics.net/submodus/MachineListening/Hear%20Bit%20Wry.mp3>

Bár szerintem minden ("jó" vagy "rossz") zene az egy "sonification", így azt gondolom, hogy ebben a példában is az a (latens) cél: elérni a zenei csomagolás (*sonification*) által a zenén túli jelentést.

Ennek az oka nyilván az, hogy a zene, korunkban már elvesztette (akár a mögöttes) jelentéshordozó képességét. Azonban ez nem a zene miatt következett be, hanem a zeneipar által kiszelektált primitív műformák kiüresedése miatt történt meg.

Ezért a "szonifikált" zenéknek már csak hangulati jelentése van, arra is használják, így sok sok esetben akusztikai-optikai *exodus-wellness*, a testnyílások és a tudat vegyszeres ingerlésére szolgál.

George Musgrave, Sally Anne Gross: Can Music Make You Sick? Measuring the Price of Musical Ambition (fragment):

a szokásos nyugati értelmiségi idioma, finomított, de annak a valóságot körbeírva kerülgető stílusában, pedig az nincs messze ettől a megfogalmazástól:

"Az északi féltekén ugyanis teljesen átalakult ez a hozzáállás. Korábban a vallási és a közösségi élethez kötődött a zene, a szekuláris, modern világban viszont egyre inkább a privát szféra része, széttöredezett a zenei mező - fülhallgatón hallgatjuk, elbújunk a zenében mondjuk utazás közben. Ez teljes megfordítása annak, amit korábban a zene lényegének tartottak: a társadalmi, szociális szerepnek. A zene kifejező művészet, vagyis lényegéhez tartozik a kommunikáció - aminek pedig része az, hogy aki kommunikál, az választ kap. Ma ez egészen másképpen néz ki: a zene a közvetlen kommunikáció helyett „bekerül a folyamba" (*stream-be*). Arra használjuk eszközként, hogy kivonuljunk a világból, hogy védelmező komfortzónát alakítsunk ki magunk körül, és ez mind a zenére mint műalkotásra, mind a zenészekre rendkívül nagy hatással van"

<https://westminsterresearch.westminster.ac.uk/download/9e44d0c649af529003b142f054f2260b>

[5debe0971adf4f73acd8c9ae6a8c8126/3559750/Gross%20%26%20Musgrave](https://westminsterresearch.westminster.ac.uk/download/9e44d0c649af529003b142f054f2260b5debe0971adf4f73acd8c9ae6a8c8126/3559750/Gross%20%26%20Musgrave)

[%20%282020%29%20Can%20Music%20Make%20You%20Sick.pdf](https://westminsterresearch.westminster.ac.uk/download/9e44d0c649af529003b142f054f2260b5debe0971adf4f73acd8c9ae6a8c8126/3559750/Gross%20%26%20Musgrave%20%282020%29%20Can%20Music%20Make%20You%20Sick.pdf)

Egészen az ókorig visszamenőleg a zene, belül, a füleden át érzékelt esztétikai, matematikai-

akusztikai arányok, ritmusok, hangszínek révén okozott gyönyört. A mai zenének az a tulajdonsága, hogy a szellemi szövevénye és az asszociatív képessége megszűnik, visszazuhan ebbe a súlyos, ősemberi ritmusvilágba, így stimulációja már csak kívülről hat, ami az emberi hús akusztikai masszázsaiban nyilvánul meg.

A zene élvezete a vérkeringés módosulásában, az adrenalin-termelés felszökésében, és nem a belső individuális-neurális katarziszban jelenik meg, ugyanis a vesék monoton akusztikai masszázsa az egyetlen katarzisképző "közösségi algoritmus" jelenleg. Ugyanakkor ez a külső hatás valójában a legbensőbb exodust szolgálja. A jelenkori és mindenkori elidegenedés társadalmi brutalitásának növekedése okán pedig az iránta mutatózó igény örök, globális és folyamatosan nő.

Az ebből való menekülést keresik ismételten - fordítva ülve a lovon - a zene újkori módosítása által a kultúrát elveszteni nem tudó alkotók, elfeledkezve azonban *Sokrates* korábbi alapvetéséről:

„A zenei törvényeket sehol sem lehet megingatni anélkül, hogy ne rendülnének meg az állam legfőbb törvényei is.”

Ad astra per asperas.

Hortobágyinak Látszó 2022.Aug. www.guo.hu, és a "Puppies & Kittens of Budavár" website levelező tagja

*

I hope nem terheltem meg túl az Ön türelmét, de ez volt a minimum amelyet a jövő zenéjének reménytelen védelmében előadni volt szükséges.

*further readings, if you don't mind to be clearer about the overall picture.
Thank you for your kind attention and reading*

*

[http://www.guo.hu/WORDPRESS/Laszlo-Hortobagyai_Gayan-Uttejak-Orchestra/Interviews_of_eL-Horto/2018-eL-Hortobagyai_Interview_by_Lucia_Udvardyova_of_UMCSEET/2018-eL-Hortobagyai_Interview_by_Lucia_of_UMCSEET_\(Shortobagyai\)_ENG.pdf](http://www.guo.hu/WORDPRESS/Laszlo-Hortobagyai_Gayan-Uttejak-Orchestra/Interviews_of_eL-Horto/2018-eL-Hortobagyai_Interview_by_Lucia_Udvardyova_of_UMCSEET/2018-eL-Hortobagyai_Interview_by_Lucia_of_UMCSEET_(Shortobagyai)_ENG.pdf)

*

http://www.guo.hu/WORDPRESS/Laszlo-Hortobagyai_Gayan-Uttejak-Orchestra/Interviews_of_eL-Horto/2003-Dolinszki-Miklos_Iadorenges-Earthquake_Interview_Osiris/2003-Miklos-Dolinszki_Earthquake_Interview_Osiris_ENG.pdf

*

http://www.guo.hu/WORDPRESS/Laszlo-Hortobagyai_Gayan-Uttejak-Orchestra/Interviews_of_eL-Horto/2003-Dolinszki-Miklos_Iadorenges-Earthquake_Interview_Osiris/2003-Miklos-Dolinszki_Earthquake_Interview_Osiris_ENG.pdf